

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ*

Factors Affecting the Efficiency of Local Development Planning in Bangkaew Town
Municipality Bang Phli District Samut Prakan Province

ปภาวดี มณีมาศ**

Papawadee Maneemas

6614830038@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว 2) ปัญหา อุปสรรค การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้วให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วยการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 คน และการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและด้านงบประมาณ ตามลำดับ โดยปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 2) ปัญหาอุปสรรคที่พบ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณ โครงการจัดประชุมประชาคมเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 -2567 มีแนวโน้มไม่สม่ำเสมอ ประกอบกับจำนวนโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบกับโครงการที่ได้รับการบรรจุในเทศบัญญัติ (นำไปปฏิบัติจริง) ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2567 มีแนวโน้มแตกต่างกันในแต่ละปี โดยในปี พ.ศ. 2566 มีอัตราการนำโครงการไปปฏิบัติสูงสุด สะท้อนถึงการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีอื่น ๆ ปี พ.ศ. 2565 มีอัตราการนำโครงการไปปฏิบัติต่ำที่สุด เกิดจากข้อจำกัดด้านต่าง ๆ เช่น ด้านงบประมาณ การบริหารจัดการ เป็นต้น และบุคลากรขาดองค์ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน ขาดแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน และการประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น; เทศบาลเมืองบางแก้ว

Keywords: Efficiency; Local Development Planning; Bangkaew Town Municipality

*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

**นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนตามที่กฎหมายบัญญัติ ตลอดจนมีรายได้ของตนเอง มีการจัดสรรภาษีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถดำเนินการบริการสาธารณะตามที่กล่าวข้างต้นได้ องค์กรปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี (กระทรวงมหาดไทย, 2561) โดยเทศบาลเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งซึ่งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 มาตรา 10 ได้บัญญัติสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ โดยเทศบาลเมืองบางแก้วมีบทบาทและภารกิจครอบคลุมการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรมประเพณี สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม รวมถึงสวัสดิการสังคม โดยตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีการขยายตัวของชุมชนเมือง และมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ทำให้มีความท้าทายในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ต้องตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของประชาชน (แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว, 2564) ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเทศบาลประสบปัญหาหลายประการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อาทิ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนยังไม่ครอบคลุมทุกภาคส่วน บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดทำแผนมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ส่งผลต่อความต่อเนื่องในการดำเนินงานงบประมาณในการพัฒนามีจำกัด ไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนที่เพิ่มขึ้น การบูรณาการแผนงานระหว่างหน่วยงานยังขาดประสิทธิภาพ (รายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว, 2567)

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้วจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้วให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

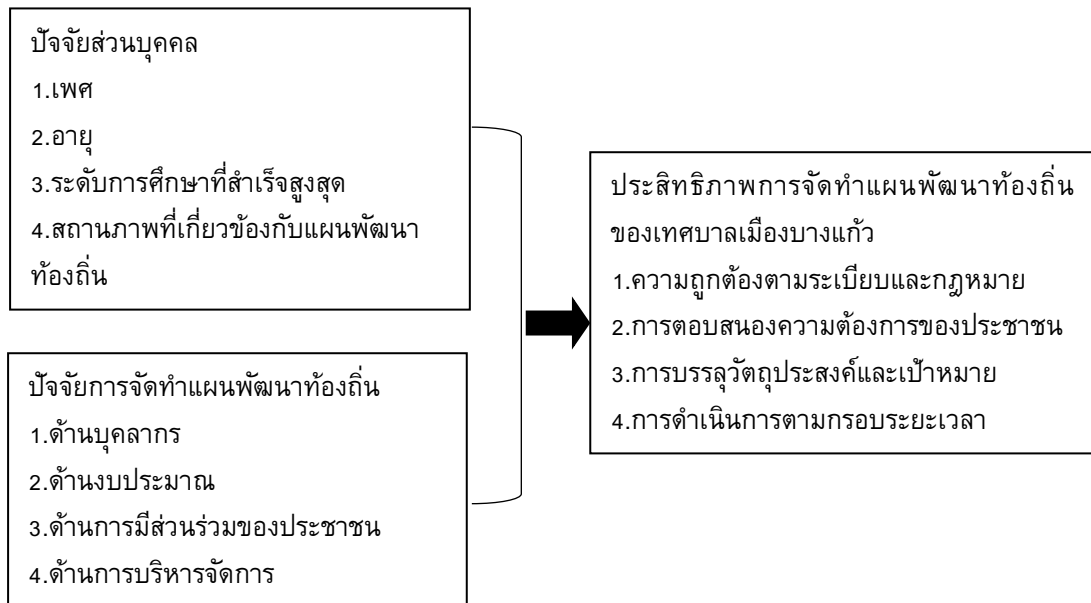
1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน
2. ปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

การทบทวนแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว โดยนำแนวคิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ Peterson and Plowman (1953, อ้างถึงใน ธีญญารัตน์ สาริกา, 2566) ประกอบกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เอกสาร กฎหมาย ระเบียบต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ดำเนินงานวิจัยทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ บุคลากรเทศบาลเมืองบางแก้ว สมาชิกสภาเทศบาลเมืองบางแก้วและประชาชนผู้ที่เคยเข้าร่วมประชาคมท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ต้องการจะศึกษา (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2567, หน้า 46) โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว จำนวน 96 คนซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)
1. หัวหน้าส่วนราชการ	10
2. บุคลากรสังกัดกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	18
3. สมาชิกสภาเทศบาลเมืองบางแก้ว	18
4. ประชาชนผู้เคยเข้าร่วมประชาคมมท้องถิ่น	50
รวม	96

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจ แบ่งออกเป็นสองส่วน ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยใช้คำถามแบบปลายปิด (Closed – Ended Questions) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ที่สำเร็จสูงสุด อายุ และสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว ซึ่งมีรายการประเมิน 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว จำนวน 12 ข้อ มีรูปแบบคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert's scale (1932 อ้างถึงใน เฉลิมพล ศรีหงษ์, 2567, หน้า 63) และส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบตอบคำถามได้อย่างอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ 2568 และการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร โดยรวบรวมข้อมูลเอกสารต่างๆ ได้แก่ กฎหมาย ระเบียบคำสั่ง แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว (พ.ศ. 2566-2570) รายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว ประจำปีงบประมาณ 2564 – 2567 เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2567 นโยบายผู้บริหาร และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1.การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสำรวจ โดยการนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับทั้งหมด มาลงรหัสและใช้คอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด อายุ และสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentages) และใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลผลระดับค่าเฉลี่ย รายด้าน และรายข้อ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางพร้อมคำอธิบาย

1.2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

- วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด และสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test) แบบ Independent และการวิเคราะห์แบบแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) หากพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's LSD)

- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

2.การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ในส่วนของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น บรรยายและสรุปความโดยใช้รูปแบบการพรรณนา

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	37	38.5
หญิง	59	61.5
รวม	96	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	0	0
21-30 ปี	10	10.4
31-40 ปี	24	25
41-50 ปี	21	21.9
51-60 ปี	20	20.8
60 ปีขึ้นไป	21	21.9
รวม	96	100
3. ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	26	27.1
ปริญญาตรี	56	58.3
สูงกว่าปริญญาตรี	14	14.6
รวม	96	100
4. สถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
หัวหน้าส่วนราชการ	10	10.4
บุคลากรเทศบาล	18	18.8
สมาชิกสภาท้องถิ่น	18	18.8
ประชาชนผู้เคยเข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่น	50	52.1
รวม	96	100

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.5 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุดในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.3 ส่วนใหญ่มีสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นประชาชนผู้เคยเข้าร่วมประชาคมท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 52.1 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว

ตารางที่ 3 ปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านบุคลากร	4.64	0.48	มากที่สุด	1
2. ด้านงบประมาณ	4.32	0.48	มากที่สุด	4
3. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	4.52	0.56	มากที่สุด	3
4. ด้านการบริหารจัดการ	4.56	0.38	มากที่สุด	2
รวม	4.51	0.35	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 ปัจจัยการจัดทำแผนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.35) ซึ่งปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ส่งผลมากที่สุด คือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.48) รองลงมาเป็น ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.38) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.56) และด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.38)

ส่วนที่ 3 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว

เทศบาลเมืองบางแก้ว มีการจัดตั้งโครงการจัดประชุมประชาคมเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งตั้งงบประมาณในเทศบัญญัติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 ถึง 2567 ไว้ดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางแสดงงบประมาณโครงการจัดประชุมประชาคมเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2564 -2567

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	งบประมาณ แผนงานบริหารงานทั่วไป	งบประมาณ โครงการในเทศบัญญัติ	คิดเป็นร้อยละ
2564	66,724,840	200,000	0.30
2565	89,616,460	20,000	0.02
2566	128,433,740	200,000	0.12
2567	159,917,080	200,000	0.12

ที่มา : เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2567 ของเทศบาลเมืองบางแก้ว

จากตารางที่ 4 มีการลดลงของงบประมาณในปี พ.ศ. 2565 โดยตั้งไว้ 20,000 บาท ซึ่งลดลงอย่างมากจากปี พ.ศ. 2564 ที่ตั้งไว้ 200,000 บาท และกลับมาสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2566 – 2567 โดยสัดส่วนงบประมาณเมื่อเทียบกับแผนงานบริหารงานทั่วไป ในปี พ.ศ. 2565 งบประมาณคิดเป็นร้อยละ 0.02 ซึ่งต่ำมากเมื่อเทียบกับปีอื่น ๆ ซึ่งอยู่ที่ ร้อยละ 0.12 - 0.30 แสดงให้เห็นว่าการจัดสรรงบประมาณมีแนวโน้มไม่สม่ำเสมอ ประกอบกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว เพื่อนำเข้าข้อมูลและสะท้อนกลับไปใช้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ โดยมีการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนในเดือนธันวาคมของทุกปี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายงานการติดตามและประเมินผลแผน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 - 2567 พบว่า มีจำนวนโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น และจำนวนโครงการที่บรรจุในเทศบัญญัติ (โครงการที่นำไปปฏิบัติ/ดำเนินการ) ในแต่ละปี ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ตารางแสดงจำนวนโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่นและโครงการที่บรรจุในเทศบัญญัติ (โครงการที่นำไปปฏิบัติ/ดำเนินการ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 – 2567

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	จำนวนโครงการ		คิดเป็นร้อยละ
	ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	บรรจุในเทศบัญญัติ (นำไปปฏิบัติ)	
2564	213	91	42.72
2565	239	78	32.64
2566	142	108	76.06
2567	215	119	55.35

ที่มา : รายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองบางแก้ว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2567

จากตารางที่ 5 โครงการที่ได้รับการบรรจุในเทศบัญญัติ (นำไปปฏิบัติจริง) ปีงบประมาณ 2567 มีจำนวนมากที่สุด 119 โครงการ รองลงมาคือ ปีงบประมาณ 2566 จำนวน 108 โครงการ ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 91 โครงการ และน้อยที่สุดคือปีงบประมาณ 2565 จำนวน 78 โครงการ เมื่อนำจำนวนโครงการที่ได้รับการบรรจุในเทศบัญญัติ (นำไปปฏิบัติจริง) ไปเปรียบเทียบกับจำนวนโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีแนวโน้มว่าในปี พ.ศ. 2566 มีอัตราการนำโครงการไปปฏิบัติสูงที่สุด ร้อยละ 76.06 สะท้อนถึงการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีอื่น ๆ ปี พ.ศ. 2565 มีอัตราการนำโครงการไปปฏิบัติต่ำที่สุด ร้อยละ 32.64 ซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัดด้านต่าง ๆ เช่น ด้านงบประมาณการบริหารจัดการ เป็นต้น ปี พ.ศ. 2564 และ 2567 มีแนวโน้มที่ใกล้เคียงกัน โดยมีอัตราการดำเนินโครงการอยู่ที่ ร้อยละ 42.72 และ 55.35 ตามลำดับ

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นยังขาดทักษะและองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น ความรู้เกี่ยวกับโครงการและแผนงาน ความรู้ด้านระเบียบข้อกฎหมายต่าง ๆ ขาดประสบการณ์ทำงาน และขาดการประสานงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการมีภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองจึงทำให้จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการทำงานและในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นยังขาดแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งปัจจุบันเทศบาลเมืองบางแก้วมีการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นในภาพรวม และยังไม่ได้มีการจัดตั้งชุมชนตามอำนาจหน้าที่เทศบาลเมือง จึงทำให้ประชาชนเข้าถึงการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนได้

ยากขึ้น ตลอดจนยังขาดการและการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ครอบคลุมทั้งตำบล

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาที่สูงที่สุด และสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=96)

ประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	เพศ				t	Sig.
	ชาย (n=37)		หญิง (n=59)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย	4.60	0.33	4.41	0.38	2.58*	0.11
2. ด้านการตอบสนองความต้องการของประชาชน	3.74	0.40	3.79	0.34	-0.68	0.496
3. ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	4.09	0.30	4.12	0.42	-0.36	0.701
4. ด้านการดำเนินการตามกรอบระยะเวลา	4.03	0.45	4.10	0.40	-0.88	0.383
รวม	4.11	0.21	4.11	0.22	0.21	0.833

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 บุคคลที่มีเพศต่างกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว โดยภาพรวมไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=96)

ประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	อายุ					F	Sig.
	21 – 30 ปี	31 – 40 ปี	41 – 50 ปี	51 – 60 ปี	60 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$		
1. ด้านความถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย	4.27	4.56	4.40	4.50	4.57	1.69	0.159
2. ด้านการตอบสนองความต้องการของประชาชน	3.40	3.76	3.86	3.88	3.76	3.79*	0.007
3. ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	3.90	4.15	4.21	4.17	4.00	1.79	0.137
4. ด้านการดำเนินการตามกรอบระยะเวลา	3.97	4.17	4.27	3.94	3.95	2.70	0.35
รวม	3.88	4.16	4.18	4.12	4.07	4.37*	0.03

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 บุคคลที่มีอายุต่างกันส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการตอบสนองความต้องการของประชาชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการฟิชเชอร์ (Fisher's LSD)

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว ด้านการตอบสนองความต้องการของประชาชน จำแนกตามอายุ

(n=96)

อายุ	$\bar{X}$	21 – 30 ปี	31 – 40 ปี	41 – 50 ปี	51 – 60 ปี	60 ปีขึ้นไป
		3.40	3.76	3.86	3.88	3.76
1. 21 - 30 ปี	3.40	*	*	*	*	*
2. 31 – 40 ปี	3.76					
3. 41 – 50 ปี	3.86					
4. 51 – 60 ปี	3.88					
5. 60 ปีขึ้นไป	3.76					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 บุคคลที่มีอายุ 21 – 30 ปี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว แตกต่างกับกับ ผู้ที่มีอายุ 31 – 40 ปี, 41 -50 ปี, 51 – 60 ปี และ 60 ปีขึ้นไป ตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด

(n=96)

ประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด						F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (n=26)		ปริญญาตรี (n=56)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=14)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย	4.55	0.42	4.46	0.38	4.43	0.24	0.65	0.526
2. ด้านการตอบสนองความต้องการของประชาชน	3.69	0.30	3.82	0.38	3.74	0.42	1.09	0.340
3. ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	4.04	0.43	4.08	0.31	4.33	0.49	3.16*	0.047
4. ด้านการดำเนินการตามกรอบระยะเวลา	3.92	0.42	4.09	0.41	4.29	0.37	3.69*	0.29
รวม	4.05	0.19	4.11	0.23	4.20	0.16	2.13	0.125

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 บุคคลที่มีระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุดต่างกันส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว จำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

(n=96)

ประสิทธิภาพการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น	สถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น								F	Sig.
	หัวหน้าส่วน		บุคลากร (n=18)	สมาชิกสภา (n=18)		ประชาชนผู้เคย เข้าร่วมประชาคม ท้องถิ่น (n=50)				
	ราชการ (n=10)									
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความถูกต้องตาม ระเบียบและกฎหมาย	4.50	0.28	4.28	0.35	4.48	0.40	4.55	0.37	2.51	0.063
2. ด้านการตอบสนองความ ต้องการของประชาชน	3.67	0.31	3.56	0.44	3.91	0.25	3.82	0.34	3.86*	0.012
3. ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย	4.43	0.16	4.20	0.43	4.06	0.33	4.03	0.37	4.08*	0.009
4. ด้านการดำเนินการตาม กรอบระยะเวลา	4.43	0.27	4.11	0.38	3.96	0.39	4.03	0.44	3.30*	0.024
รวม	4.26	0.13	4.04	0.29	4.10	0.16	4.11	0.21	2.35	0.077

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 บุคคลที่มีสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกันส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 ตารางสรุปการทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1 โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าที (t-test) แบบ Independent และการวิเคราะห์แบบแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน	
1. เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	ยอมรับสมมติฐาน
3. ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุดที่แตกต่างกันส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	ปฏิเสธสมมติฐาน
4. สถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างกันส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	ปฏิเสธสมมติฐาน

จากตารางที่ 11 ปัจจัยด้านอายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนปัจจัยด้านเพศ ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด และสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตารางที่ 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว

ประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	ปัจจัยการจัดทำแผน	
	r	sig
1. ด้านความถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย	0.193	0.060
2. ด้านการตอบสนองความต้องการของประชาชน	0.112	0.278
3. ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	-0.007	0.949
4. ด้านการดำเนินการตามกรอบระยะเวลา	-0.148	0.151
รวม	0.062	0.546

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และด้านการบริหารจัดการ มีค่าเท่ากับ 0.062 และค่า Sig. เท่ากับ 0.546 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

อภิปรายผล

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแก้ว

1. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมท้องถิ่น และผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นองค์กรในการจัดทำแผน มีอายุแตกต่างกัน เนื่องจากบางแก้วเป็นสังคมเมืองและมีการเน้นให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล เช่น โครงการการประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

2. โดยภาพรวมปัจจัยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับมากที่สุด ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และด้านงบประมาณ ตามลำดับ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า

2.1) ปัจจัยด้านบุคลากร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องอาศัยสมรรถนะของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้ ทักษะหรือแม้แต่คุณลักษณะของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้อง

กับระเบียบกฎหมาย เป็นไปตามกรอบระยะเวลาและเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประโมทย์ ดิยะบุตร (2566) ได้ศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พบว่า ส่วนราชการและเจ้าหน้าที่แผนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเขียนโครงการ การจัดทำรายละเอียดงบประมาณ หรือเอกสารอื่นๆ ที่ประกอบการพิจารณางบประมาณ จะต้องมีความรู้ทางด้านกฎระเบียบ ข้อกฎหมายต่างๆ รวมถึงแผนพัฒนาในระดับชาติ และยุทธศาสตร์รายสาขาต่างๆ มาใช้ในการวางแผนให้ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พิมพ์สวรรค์ เสียงเจริญ (2563) ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตั้งแต่คณะกรรมการ สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (องค์กรในการจัดทำแผน) คณะผู้บริหาร รวมถึงประชาชนในพื้นที่

2.2) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพราะแผนพัฒนาท้องถิ่นเพราะ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ.2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดกระบวนการ ขั้นตอนในการจัดทำแผนไว้อย่าง ชัดเจน เพื่อให้เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประกอบกับเทศบาลเมืองบางแก้วมีการ ติดตามและประเมินผลแผน ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี และจากข้อมูลรายงานผลการติดตามปี พ.ศ. 2564-2567 มีอัตราการการดำเนินโครงการหรือการนำโครงการบรรจุในเทศบัญญัติ (นำไปปฏิบัติ) สูงที่สุดในปี พ.ศ. 2566

2.3) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น เพราะเทศบาลเมืองบางแก้วมีการคัดเลือกตัวแทนประชาคมท้องถิ่น เพื่อร่วมเป็นองค์กรในการจัดทำ แผน ตลอดจนมีการจัดประชุมประชาคม เพื่อเป็นเวทีให้ประชาชนสามารถเสนอปัญหาและความต้องการ ให้ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและดำเนินการบรรจุโครงการต่างๆ ในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เสาวลักษณ์ บุรวงศ์ (2566) ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความส คัญต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนในชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการ ค้นหาปัญหา ร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และสรุปหาแนวทางต่าง ๆ ของปัญหา ที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา ในการวางแผนและพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ จัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตั้งแต่ช่วงเริ่มดำเนินการจัดทำแผน การร่างจัดทำแผน สรุปแผนพัฒนาท้องถิ่น ผ่านเวทีประชาคมท้องถิ่น

2.4) ปัจจัยด้านงบประมาณ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพราะ แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งในการจัดทำแผน นำแผนไป ปฏิบัติ ตลอดจนติดตามและประเมินผลแผนต้องควบคู่ไปกับการบริหารเงินงบประมาณทั้งสิ้น

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลเมืองบางแก้ว

เทศบาลเมืองบางแก้วได้เกิดปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นยังขาดทักษะและองค์ความรู้เกี่ยวกับ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น ความรู้เกี่ยวกับโครงการและแผนงาน ความรู้ด้านระเบียบ

ข้อกฎหมายต่าง ๆ ขาดประสบการณ์ทำงาน และขาดการประสานงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการมีภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองจึงทำให้จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการทำงาน จนส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน สอดคล้องกับ งานวิจัยของนายพีรพล ไชยณรงค์ศักดิ์ (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่กับประชาชนโดยภาพรวมแล้ว ยังขาดความเข้าใจในแผนการดำเนินงาน และระเบียบกฎหมายต่าง ๆ ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการทำงาน

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นยังขาดแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งปัจจุบันเทศบาลเมืองบางแก้วมีการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นในภาพรวม และยังไม่ได้มีการจัดตั้งชุมชนตามอำนาจหน้าที่เทศบาลเมือง จึงทำให้ประชาชนเข้าถึงการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนได้ยากขึ้น ตลอดจนยังขาดการและการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ครอบคลุมทั้งตำบล สอดคล้องกับ งานวิจัยของพิมพ์พร เริงทัย (2563) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา เทศบาลตำบลดงคอน อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการตัดสินใจ ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยเริ่มตั้งแต่ร่วมค้นหาปัญหา ร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และสรุปหาแนวทางต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหา ในด้านการวางแผนและพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตั้งแต่ช่วงเริ่มดำเนินการจัดทำแผน การร่างจัดทำแผนสรุปแผนพัฒนาท้องถิ่น ผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน ด้านการตรวจสอบและประเมินผล ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยการมีตัวแทนเข้าเป็นคณะกรรมการตรวจสอบประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมส่วนใหญ่จะอยู่ที่ความรู้ความเข้าใจในแผนงาน โครงการ กิจกรรมในแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนแต่ละคนมีไม่เท่ากัน และประชาชนบางคนก็คิดว่าการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่มีประโยชน์กับตนเองโดยตรง

ข้อเสนอแนะ

1. จัดการอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้แก่ผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. มีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่า 1 ครั้งต่อปี เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของแผนหรือโครงการที่ดำเนินการไปแล้วก่อนสิ้นสุด
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยอาจมีการจัดตั้งชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถเข้าถึงกระบวนการจัดทำแผนได้มากยิ่งขึ้น
4. มีการประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเน้นการประชาสัมพันธ์แบบเชิงรุก และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงมหาดไทย. (2561). *ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2561*. กระทรวงมหาดไทย: ผู้แต่ง.
- กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ. (2567). รายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางแก้ว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567. ค้นเมื่อ 4 มกราคม 2568 จาก <https://tambonbangkaew.go.th/public/list/data/datacategory/catid/6/menu/1196>
- เฉลิมพล ศรีหงส์. (2567). *เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*.
- เทศบาลเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. (2564). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570) เทศบาลเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ*. ค้นเมื่อ 4 มกราคม 2568 จาก <https://tambonbangkaew.go.th/public/list/data/detail/id/808/menu/1196>
- ธัญญารัตน์ สาริกา, (2566). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง*. กองบริหารทรัพยากรสุพรรณบุรี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
- ประโมทย์ ดิยะบุตร. (2566). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม
- พิมพ์พร เริงทัย. (2563). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา เทศบาลตำบลคง คอน อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พีรพล ไชยณรงค์ศักดิ์. (2562). *ประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา*. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- วิโรจน์ ก่อสกุล. (2567). *เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*.
- เสาวลักษณ์ บุรวงศ์. (2566). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลเมืองบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.